

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580) jest określenie w drodze uchwały corocznie do dnia 31 marca Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W związku z powyższym przygotowany został projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025, który stanowi załącznik nr 1 do uchwały. Przygotowany projekt Programu reguluje zasady opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ogranicza problem bezdomności.

Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań obligatoryjnych jak:

- 1) zapewnienie zwierzętom bezdomnym miejsca w schronisku;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie zwierząt bezdomnych;
- 4) obligatoryjną sterylizację lub kastrację zwierząt w schronisku;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych;
- 6) usypianie ślepych miotów zgodnie z nakazami ustawy o ochronie zwierząt;
- 7) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 8) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

Oraz działań fakultatywnych takich jak:

- 1) działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym;
- 2) sterylizacja lub kastracja, znakowanie, szczepienie, odrobaczanie i leczenie kotów wolno żyjących;
- 3) wykonanie sterylizacji lub kastracji oraz znakowania kotów posiadających właściciela;
- 4) wykonanie znakowania psów posiadających właściciela.

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt zawartymi w art. 11a ust. 7 projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025 został przekazany do zaopiniowania:

- 1) Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii;
- 2) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy;
- 3) organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt.

Dodatkowo projekt został przekazany do zaopiniowania Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska.

Ponadto przeprowadzane zostały konsultacje z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego oraz uruchomione zostały konsultacje w Biuletynie Informacji Publicznej <https://www.bip.krakow.pl>, ogłoszenie zostało zamieszczone na platformie internetowej www.obywatelski.krakow.pl, w Miejskim Portalu NGO w Krakowie <https://ngo.krakow.pl>, na Facebooku oraz komunikat został opublikowany w cotygodniowym newsletterze dla NGO, na profilu Miejskiego Centrum Dialogu w Krakowie, na Facebooku i Instagramie.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Krakowie zaopiniował pozytywnie projekt uchwały w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności

zwierząt na rok 2025. Projekt pozytywnie zaopiniowała także Fundacja Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami oraz Koło Łowieckie „Ponowa” w Krakowie.

Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025, lecz wniosła kilka uwag oraz rekomendacji. Uwagi do Programu wniosła także Fundacja „Stawiamy na łapy”.

Wniesione uwagi, dotyczyły:

1. Dysproporcji w środkach przeznaczonej na prowadzenie Schroniska dla bezdomnych Zwierząt, a środkami zaplanowanymi na usługi weterynaryjne u zwierząt, w szczególności na kastracje/sterylizacje znakowanie zwierząt.

Ad.1

Wykonawca, prowadzący obecnie Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Krakowie wyłoniony został w trybie przetargu nieograniczonego i złożył jedyną ofertę cenową. Wysokość kwoty przeznaczonej na prowadzenie schroniska została wcześniej szczegółowo oszacowana i na jej aktualną wysokość wpływają m.in:

- inflacja
W latach 2021-24 oficjalna inflacja GUS wyniosła: 38,9%, w rzeczywistości było to blisko 80 - 90 %;
- wzrost wynagrodzenia minimalnego
Pensje pracownicze w Schronisku mimo tego, że oscylują wokół minimalnych wynagrodzeń za pracę (z wyjątkiem lekarzy wet, kierowców, części pracowników biurowych) uległy wzrostowi.

Kwota zaproponowana przez KTOZ za prowadzenie Schroniska w latach 2025-2027 uwzględnia także przyszłą inflację na poziomie około 5 % rocznie.

Z dokumentacji posiadanej przez Urząd wynika, że akcja kastracji, sterylizacji wolno żyjących kotów prowadzona od wielu lat objęła dotychczas praktycznie całą populację tych zwierząt bytujących na terenie miasta. Wyraźnie spada ilość kotów wolnożyjących poddawanych zabiegowi kastracji, a co za tym idzie zainteresowanie organizacji pozarządowych, które podejmują się ich wyłapywania (organizacje pro zwierzęce mają wiedzę o stale prowadzonej przez UMK bezpłatnej akcji nawet bez medialnych doniesień).

Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2024r., zabiegom kastracji/sterylizacji, znakowania kotów wolno żyjących, poddano ok. 140 kotów mniej niż w roku 2023, mimo szeroko rozpowszechnionej akcji informacyjnej. Należy wspomnieć, że akcja informacyjna o bezpłatnych zabiegach weterynaryjnych u zwierząt jest prowadzona stale i polega m.in. na: rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych w wersji papierowej i elektronicznej, jak również organizowaniu warsztatów edukacyjnych.

Informacje o prowadzonej przez Miasto akcji, pojawiają się m.in. w nośnikach miejskich, takich jak przystanki MPK oraz BUS TV., informacje dostępne są na infolinii KCK UMK, BIP UMK, portalu miejskim www.krakow.pl, portalu Wydziału Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK www.jestemekowkrakowie.pl oraz okresowo w Radiu Kraków.

W przypadku kotów posiadających właściciela akcja cieszy się nadal dużym zainteresowaniem, przy czym na podkreślenie jednak zasługują dwa fakty:

1. środki przeznaczone na ten cel w 2024r. nie zostały całkowicie wykorzystane – każdy chętny mieszkaniec Miasta miał możliwość skorzystania z bezpłatnych zabiegów dla swoich kotów.
2. nie wszystkie koty posiadające właściciela są to koty „wolno wychodzące”, gdzie istnieje możliwość ich zapłodnienia, a więc wykonywanie zabiegów kastracji/sterylizacji u tych zwierząt nie przynosi oczekiwanego rezultatu.

Zabiegi kastracji/sterylizacji znakowania kotów oraz znakowania psów, finansowane przez Gminę Miejską Kraków były dostępne przez cały 2024 r.

Należy również zaznaczyć, że na terenie Miasta działa kilkanaście organizacji pro zwierzęcych, których statutowym celem działania jest opieka nad zwierzętami i które także mogą z własnych środków prowadzić akcję kastracji, sterylizacji tych zwierząt.

Kolejną sprawą jest niewielkie zainteresowanie wykonywaniem usługi przez działające na terenie miasta gabinety weterynaryjne. Należy zwrócić uwagę, że zamówienie realizowane jest w trybie przetargu nieograniczonego, opublikowane na ogólnodostępnych platformach przetargowych, a także rozesłane do gabinetów, które były dotychczas zainteresowane prowadzeniem tego typu usług dla Miasta. Przyczyn braku zainteresowania jest także kilka, przy czym niezależnie od tego działające w roku dwa lub trzy gabinety są w stanie obsłużyć wszystkie kierowane do nich zlecenia.

2. Finansowania przez Gminę Miejską Kraków kastracji/sterylizacji psów posiadających właściciela.

Ad.2.

Decyzję o kastracji/sterylizacji kotów posiadających właściciela, a nie prowadzenia tych zabiegów u psów na terenie Gminy Miejskiej Kraków podjęto po wnikliwej analizie zagadnienia oraz konsultacji ze specjalistami, z której wynika, że istnieje populacja kotów wolno wychodzących, zamieszkujących w domach jednorodzinnych, gospodarstwach rolnych i na niskich kondygnacjach w blokach mieszkalnych. Analogicznych działań związanych z psami posiadającymi właściciela nie podjęto z uwagi na brak występowania opisanego wyżej zjawiska w tej populacji zwierząt na terenie Miasta. Sporadycznie zdarzają się przypadki pozostawionych bez opieki psów które szybko są identyfikowane i niezwłocznie umieszczane w schronisku.

Należy zwrócić także uwagę, że systematycznie wzrasta także świadomość właścicieli na terenie miasta oraz poczucie empatii i odpowiedzialności, co jest zapewne jednym ze skutków prowadzonych akcji edukacyjnych zarówno przez organizacje pozarządowe jak i urzędy.

Wobec powyższego kastracja czy sterylizacja psów w obecnej sytuacji, przy realnym znikomym zapotrzebowaniu na takie usługi nie znajduje uzasadnienia, a środki finansowe mogą zostać spożytkowane na bardziej wymagające inicjatywy.

Powyższe stanowisko było przedstawione na spotkaniu zorganizowanym przez Wydział, Środowiska, Klimatu i Powietrza (dawniej Wydział Kształtowania Środowiska) w dniu 28.02.2024 r. z przedstawicielami KRDPK oraz obecnymi na spotkaniu organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną zwierząt.

3. Rozszerzenia działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt:

Ad 3.

Szeroki zakres działań profilaktycznych dot. przeciwdziałania bezdomności zwierząt uwzględniono w projekcie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na rok 2025.

Poniżej wyszczególniono zapisy projektu Programu dot. prowadzonej przez Miasto profilaktyki w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt.

Rozdział: XI §12 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1

Cyt.: „§ 12.1. Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi na terytorium Gminy Miejskiej Kraków, w tym ich dokarmianie, realizowane jest przy współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz przy współpracy ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących, pod nadzorem Wydziału Środowiska, Klimatu i Powietrza Urzędu Miasta Krakowa.

2. Opieka obejmuje w szczególności:

- 1) finansowanie odrobaczania, zwalczania pasożytów zewnętrznych, kastracji i sterylizacji, znakowania oraz wybranych szczepień i leczenia wolno żyjących kotów będących w złej kondycji fizycznej;”.

Rozdział: XI §13 ust. 1

Cyt.: „§ 13.1 Koty i psy będące pod opieką właścicieli lub opiekunów zamieszkujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków mogą zostać poddane znakowaniu. Dodatkowo ww. koty mogą zostać poddane zabiegowi sterylizacji albo kastracji. Zabiegi te wykonywane będą do czasu wyczerpania zarezerwowanych na ten cel środków budżetowych.”.

Rozdział: X § 11 ust. 2

Cyt.: „2. Gmina Miejska Kraków podejmuje działania propagujące właściwe obchodzenie się ze zwierzętami, zmierzające do zmniejszenia liczby zwierząt bezdomnych oraz zwiększenia liczby adopcji poprzez:

- 1) współpracę z mediami;
- 2) organizowanie aukcji adopcyjnych zwierząt bezdomnych i akcji charytatywnych promujących poprawę warunków życia bezdomnych zwierząt, w tym „Dni otwartych schroniska” oraz „Gwiazdki dla zwierzaka” – z udziałem placówek oświatowych;
- 3) organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących w celu wymiany informacji i doświadczeń, sporządzenia diagnozy problemów i potrzeb oraz wypracowania nowych rozwiązań związanych z problemem zwierząt bezdomnych;
- 4) kampanie dotyczące świadomej adopcji zwierząt poprzez kształtowanie odpowiednich postaw, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, ale także dorosłych w celu zapobiegania porzucania zwierząt.
- 5) kampanie dotyczące propagowania kastracji i sterylizacji zwierząt;
- 6) popularyzację w szkołach;
- 7) popularyzację w mediach społecznościowych;
- 8) współpracę z uczelniami wyższymi.”

4. Intensyfikacji działań informacyjnych dot. edukacji oraz dostępności programów profilaktyki bezdomności zwierząt.

Ad 4.

Szeroki zakres działań edukacyjnych i informacyjnych dot. przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz dostępności programów profilaktyki bezdomności zwierząt uwzględniono w projekcie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na rok 2025.

Poniżej wyszczególniono zapisy projektu Programu dot. działań edukacyjnych i informacyjnych prowadzonych przez Miasto w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt:

Rozdział: X §11 ust. 2

Cyt.: „2. Gmina Miejska Kraków podejmuje działania propagujące właściwe obchodzenie się ze zwierzętami, zmierzające do zmniejszenia liczby zwierząt bezdomnych oraz zwiększenia liczby adopcji poprzez:

- 1) współpracę z mediami;
- 2) organizowanie aukcji adopcyjnych zwierząt bezdomnych i akcji charytatywnych promujących poprawę warunków życia bezdomnych zwierząt, w tym „Dni otwartych schroniska” oraz „Gwiazdki dla zwierzaka” – z udziałem placówek oświatowych;
- 3) organizowanie spotkań z przedstawicielami organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących w celu wymiany informacji i doświadczeń, sporządzenia diagnozy problemów i potrzeb oraz wypracowania nowych rozwiązań związanych z problemem zwierząt bezdomnych;
- 4) kampanie dotyczące świadomej adopcji zwierząt poprzez kształtowanie odpowiednich postaw, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, ale także dorosłych w celu zapobiegania porzucania zwierząt.
- 5) kampanie dotyczące propagowania kastracji i sterylizacji zwierząt;
- 6) popularyzację w szkołach;
- 7) popularyzację w mediach społecznościowych;
- 8) współpracę z uczelniami wyższymi.”

Należy także zaznaczyć, że w Programie opisane są działania, natomiast szczegóły realizacji poszczególnych zadań opisane są w zawartych umowach z wykonawcami lub określone i prowadzone przez Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK.

W 2024r. powstały nowe materiały promujące akcję finansowanych przez Gminę Miejską Kraków zabiegów weterynaryjnych u zwierząt, które były rozpowszechniane na terenie Miasta, m.in. w nośnikach miejskich, takich jak przystanki MPK, BUS TV oraz prowadzone były warsztaty edukacyjne w szkołach. W 2025r. tak jak w roku ubiegłym akcja jest i będzie szeroko rozpowszechniona m.in. informacje dostępne są na infolinii KCK UMK, BIP UMK, portalu miejskim www.krakow.pl, portalu Wydziału Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK www.jestemekowkrakowie.pl. Informacje będą także wyświetlane na nośnikach BUS TV, przystankach MPK oraz pojawią się okresowo w Radiu Kraków.

W 2025 r. Urząd Miasta Krakowa będzie edukację w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt i świadomej adopcji. Planowane jest także spotkanie informacyjne ze społecznymi opiekunami kotów wolno żyjących oraz organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt

5. Uproszczenia procedur związanych z zabiegami weterynaryjnymi dot. możliwości starania się o upoważnienia na zabiegi weterynaryjne drogą elektroniczną.

Ad. 5.

W Programie opisane są działania, natomiast szczegóły realizacji poszczególnych działań opisane są w zawartych umowach z wykonawcami lub określane przez Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK. Postulat zostanie rozważony i ewentualnie wdrożony przez Wydział.

Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla Miasta Krakowa. W projekcie Programu wskazano wysokość środków finansowych w kwocie 8 605 000,00 zł przeznaczonych na jego realizację oraz sposób ich wydatkowania, które zostały ujęte w budżecie Miasta Krakowa na rok 2025.

Realizacja uchwały:

- 1) nie ma wpływu na dochody Miasta;
- 2) z wykonaniem uchwały wiąże się wydatkowanie środków budżetowych Miasta – środki finansowe na pokrycie kosztów zostały ujęte w budżecie Miasta Krakowa na rok 2025:
 - a) dz.900, rozdz.90013, §4300, działanie nr WS/PRL/06, GWSMK – kwota 8 200 000,00 zł (*kwota 8 200 000,00 zł została zaangażowana w oparciu o umowę zarejestrowaną w GRU pod nr W/I/3891/WS/36/2024 z dnia 21.11.2024 r. pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Krakowskim Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami*),
 - b) dz. 900, rozdz. 90095, §4300, działanie nr WS/ZOS/27, GWSMK – kwota 310 000,00 zł,
 - c) dz. 900, rozdz. 90095, §4210, działanie nr WS/ZOS/28, GWSMK – kwota 70 000,00 zł,
 - d) dz. 010, rozdz. 01095, §4170, działanie nr WS/PRL/15, GWSMK – kwota 25 000,00 zł;
- 3) nie wymaga poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie Urzędu Miasta Krakowa;
- 4) nie będzie powodować w przyszłości innych dodatkowych kosztów niż ponoszone przed jego wprowadzeniem.

Mając powyższe na względzie, przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.